JISMONIY TARBIYA VA SPORT JARAYONLARINING AMALIY VA NAZARIY VOSITALARI

Sidikov Sabir Mamamasoliyevich
Farg'ona davlat universiteti Jismoniy tarbiya
fakulteti dosenti biologiya fanlari nomzodi

Xusnidaxon Qodirova
Farg'ona davlat universiteti
Jismoniy tarbiya fakulteti 2-bosqich magistranti

Annotasiya
Ushbu maqolada jismoniy tarbiya va sport jarayonlarining amaliy va nazariy vositalari haqida hikoya qilinadi.

Kalit so'zlar: Sport, gimnastika, yugurish, sakrash, jismoniy rivojlanish, jismoniy tarbiya, mashq, faoliyat.

Jismoniy mashqlar, tabiatdagi sog'lomlashtiruvchi kuchlar va gigienik omillar jismoniy tarbiya vositalarini tashkil etadi. Jismoniy mashqlar jismoniy tarbiya qonuniyatlariga muvofiq ravishda foydalaniladigan harakatlarni, insonni jismoniy tarbiyalash vositasidir. Jismoniy mashqlar tarixiy jixatdan tarkib topib, uslubiy jixatdan gimnastika, o'yin, sport va turizm sifatida shakllangandir. Jismoniy tarbiya vositasi sifatida jismoniy mashqlar mashg'ul bo'luvchining aktiv harakat faoliyatini ko'zda tutadi. Jismoniy mashqlarning o'ziga xos xususiyatlari harakatlarni shakllantirish va takomillashtirishga bo'lgan ishtiyoq harakatlarning maqsad va unga erishish vositalari xaqidagi tasavvur hamda harakatlarni bajarish niyati va iroda urinishlarida ifodalanadi. Jismoniy mashqlar insonni dunyoqarashini, psixik ruxiy faoliyatini kengaytiradi va takomillashtiradi. Uning xis tuyg'ulari va irodasini hamda xarakterini kamol toptiradi.

Jismoniy mashqlarning kelib chiqishi inson jamiyatining uzoq o'tmishiga borib taqaladi. Jismoniy mashqlarning paydo bo'lishida moddiy hayot sharoitlari—dastavval butun mexnat u faoliyati hal qiluvchi axamiyat kasb etadi. Mexnat, jangovar va turmush faoliyatidan tarixiy jixatdan olingan mashqlardan tashqari (yurish, yugurish, tirmashib chiqish, sakrash, biror narsani irg'itish, og'ir narsani bir joydan ikkinchi joyga ko'tarib o'tish, suzish), mashqlardan tashqari, jismoniy tarbiya nazariyasi va amaliyotini rivojlantirish jarayonida maxsus yaratilgan va analitik mashqlar deb atalgan mashqlar paydo bo'ldi. Bu mashqlar harakat sifatlarini rivojlantirish uchun shuningdek aloxida pedagogik yoki davolash vazifalarini xal etish uchun qo'llaniladi.

Jismoniy mashqlar insonning ongli harakati natijasidir. Ular shakli va ta'siri hamda bajaradigan vazifalariga muvofiq bir qator turlarga bo'linadi. Bizga ma'lumki, jismoniy harakatlar siklik—harakatlar takrorlanuvchi va asiklik harakatlar—harakatlar takrorlanmaydigan harakatlarga bo'linadi. Demak jismoniy mashqlar ham shunday harakatlarga bo'linadi. YUgurish, gimnastika, suzish mashqlarini siklik mashqlar yoki harakatlar, sport o'yinlari, yakkakurash usullari, suv polosi, shu kabilar — asiklik mashqlar yoki harakatlar deyish mumkin.

SHunindek jismoniy mashqlarni umumrivojlantiruvchi mashqlar, maxsus mashqlar, yordamchi mashqlar turlariga ajratish mumkin.

Umumrivojlantiruvchi mashqlar ertalabki badan tarbiya, jismoniy tarbiya darslari va sport trenirovkalari tayyorlov qismida shug'ullanuvchilarning mashg'ulotning asosiy qismiga va jismoniy yuklamalar ta'siriga tayyorlash, davolovchi jismoniy mashqlar sifatida foydalaniladi. Maxsus mashqlar bir sport turiga xos bo'lgan jismoniy harakatlar yoki mashqlardir. Engil atletikachining yugurish, sakrash, uloqtirish mashqlari yoki futbolchining to'p surishi, to'p chiqarishi, qabul qilishi, to'pni bosh bilan o'ynashi, gimnastikachining jixozlardagi mashqlari, erkin va saf mashqlari va x.k. YOrdamchi mashqlar esa maxsus mashqlar texnikasini egallashga yordam beruvchi mashqlar to'plami: trenajerlardagi mashqlar, soxta raqib bilan harakatlar, aldov harakatlari. Jismoniy mashqlar ular jismoniy tarbiya qonuniyatlari negizida qo'llanilmaydigan bo'lsa, salbiy natija berishi, zarar keltirish mumkin. Mashg'ulotlarga pedagogik jixatdan to'g'ri raxbarlik qilish, o'rgatish va tarbiyaning maqbul uslubiyoti jismoniy mashqlarning rasional ta'sirini belgilaydigan omildir. SHu bilan birga quyidagi omillarni ham xisobga olish zarur:

1. SHug'ullanuvchining o'ziga xos xususiyatlari (yoshi, jinsi, sog'lig'i tayyorgarlik darajasi, mexnat, o'qish, dam olish, turmush rejimi).
2.Jismoniy mashqlarning o'ziga xos xususiyatlari, ularning murakkabligi, yangiligi, yuklamasi, emosiya berishi va boshqalar.
3. Tashqi sharoitning aloxida xususiyatlari (meteorologik, maxalliy xususiyatlar, jixozlar va snaryadlarning sifati, mashg'ulot joyining gigienik xolati va boshqalar).

Jismoniy mashqlar barcha xodisalar va jarayonlarga moslash o'zining mazmuni va shakliga ega. Jismoniy mashqlar mazmuni tushunchasiga bir butun qilib jamlangan qator jarayonlar kiradi, bu jarayonlar ta'siri ostida harakat faoliyati rivojlana boradi. Jismoniy mashqlarning mazmuniga ana shu harakat faoliyatlari qismlarining jami ham kiradi (masalan, yugurib kelib turib uzunlikka sakrash tushunchasiga yugurib kelish, sakrash, parvoz, erga tushish tushunchasiga ham kiradi), shuningdek, harakat mashqlarini bajarish vaqtida organizmda sodir bo'ladigan barcha funksional o'zgarishlar ham shunga kiradi. Bu elementlarning hammasi jismoniy mashqlarning umumiy mazmunini tashkil etadi.

Jismoniy mashqlarning shakli ularning ichki va tashqi strukturasi va tashkil etilishdan iboratdir. Jismoniy mashqlarning ichki strukturasi harakatlarni bajarish vaqtida asosiy funksiyalarni ta'minlaydigan oʻzaro aloqalar, oʻzaro muvofiq jarayonlari qandayligi bilan xarakterlanadi.
Jismoniy tarbiyaning oʻqitish predmeti sifatidagi maxsus bilim va xarakat faoliyatlari ukituvchidan oʻqitishga xos ma'lum usullar va uslubiyatlar (metodlar)ni bilishni talab etadi. Ta'lim (oʻqitish)ning uslublari koʻp boʻlishiga qaramay ularning hech biri universal emas. Ta'lim metodlarining tavsifini bilish bu uslublar tarkibidan qulayini tanlab olishga, oʻqitish vazifalarini hal qilish uchun nisbatan samaralilarini ajratib olishga imkon beradi.
Metod - faoliyatning shunday usuliki, turli sharoitda, turli xildagi shugʻullanuvchilar bilan keng doiradagi vazifalarni hal etish imkoniyati boʻladi. Masalan: koʻrgazmalilik metodi bilan harakat faoliyatlarini tanishtirish, uni takomillashtirishning(turli yoshdagi kursantlar, katta yoshdagi xodimlar bilan ishlashda) turli xildagi ta'lim vazifalarini hal qilish mumkin.
Metodik usul - bu pedagogning shunday ta'sir faoliyatiki, oʻqitishning kandaydir ma'lum bir sharoitida ta'limning xususiy vazifalarini (yoki uning bir qismini) hal etish uchun qoʻllaniladi. Oʻz navbatida, agar metodlar kompleksi (soʻz bilan ifodalash, koʻrgazmalilik va amaliy oʻrgana boshlash) orqali quyilgan vazifani xal qilish mumkin boʻlsa (masalan, sakrashga oʻrganishini), unda metodik usullar tizimi ta'limning aniq bir sharoititda metodlarni amalga oshirish, qoʻllashdek xizmatlarni oʻtaydi (masalan, sakrashni koʻrsatishda profillik koʻrsatishni yoki old koʻrinishi, qolaversa, ikkala metodik usulni xam qoʻllashga tugʻri keladi). Har bir metodning turli xil metodik usullari boʻlishi mumkin. Ular son-sanoqsiz darajada koʻp boʻlib, ma'lum vaqt mobaynida ayrimlari yoʻq boʻlib ketsa, ayrimlarining koʻrinishlari oʻzgaradi, oʻqituvchining ijodiy izlanishi, faoliyati natijasida yangilari xam vujudga kelib, amalda qoʻllaniladi. Koʻpincha oʻqitish darajasiga xos metodik usullar hajmini oʻqituvchi (trener) tomonidan koʻp bilish orqaligina farqlash mumkin.
Tajribasiz oʻqituvchilarda ba'zan uslubiyat - metodik usulning tashqi alomatlarini oʻzida mujassamlagandek koʻrinishi mumkin. Masalan: ayrim mashqlarni boʻlaklarga ajratib oʻrgatish ularning tizimini yarata olmaslikka olib keladi, natijalar kutilganday boʻlmaydi. Bu usul koʻp holda metodik usulga oʻxshash boʻladi.
Endi biz ta'limning metodlariga qoʻyilgan umumiy talablar bilan tanishib oʻtamiz. Har qanday konkret xolatda u yoki bu metodni maksadga muvofiq xolda qoʻllash qator talablarga rioya qilishni taqazo etadi:

1. Metodning ilmiy asoslanganligi (oliy nerv faoliyati).
2. Qoʻyilgan vazifaga oʻqitishning muvofiqligi.

Aniq vazifalarning oldindan belgilanmasligi ta'lim metodlarini toʻgʻri tanlash imkonini bermaydi. Misol, darsda ―kozyol‖dan oyoqlarni kerib tayanib sakrashni oʻrgatish (oʻqitish) vazifasi qoʻyilgan boʻlsa, metodni tanlash mumkin boʻlmay qoladi (boʻlaklarga ajratish bilan va xarakatni toʻla bajarish bilan oʻqitish metodlariga tayanish mumkin xolos). Nibatan aniq

vazifa, masalan, ―kozyol‖dan oyoqlarni sakrashda qo‘llar bilan ―depsinishni o‘rgatish qo‘yilsa, mashqni bo‘laklarga ajratish bilan o‘rgatish metodini qo‘llashga imkoniyat paydo bo‘ladi.

3. Ta’limning tarbiyalash xarakterini shakllantirish. Xar bir tanlangan metod aynan shu xarakat faoliyatini o‘qitishning faqat effektli jarayonini ta’minlash nuqtai nazaridangina baxolanmay, tarbiya vazifalari pozisiyasi talabiga qarab ham baholanishi zarur.

4. Metodlarning qo‘llanishi ta’lim sistemasidagi barcha prinsiplarning muvofiqligi va amalga oshirilishiga tayanishi lozim. Metodni alohida olingan prisip bilan aloqasini bir tomonlama izohlash, tushuntirishga yo‘l qo‘yib bo‘lmaydi. Masalan: agar o‘qituvchi ko‘rsatish metodini qo‘llagan bo‘lsa, uni ko‘rgazmalilik prinsipini to‘la amalga oshirayotir degan xulosamiz noto‘g‘ri bo‘lardi. Ma’lumki, bu prinsip qator metodlar tizimi orqaligina amalga oshiriladi.

5. O‘quv materiali xususiyatining muvofiqligi.

O‘qitish metodlari ma’lum darajada bo‘lsa-da jismoniy mashqlarni turlariga bog‘liqdir, ayrim xollarda faqat so‘z bilan ifodalash metodining o‘zi kifoya qilsa, nisbatan qiyin vazifalarda esa ko‘rsatish metodini ham qo‘llab yurishga tugri keladi. O‘ynaladigan, gimnastika, sport va turizm tarzidagi mashqlarni o‘qitish o‘zining xususiy metodlariga ega emas. Metodlar jismoniy mashqlarning barcha turlari uchun bir xildir. SHu bilan birga bu turlarning har qaysisi qandaydir darajada bo‘lsa-da, bir xil metodik usullardan foydalanishga yo‘nalgan bo‘lib boshqalaridan nisbatan ozroq foydalaniladi. Bunday qaramlilik qanchalar kam bo‘lsa o‘qitish natijasi shuncha yaxshi bo‘ladi. Jarayonlarning aloqasi, bir― biriga muvofiqligi, masalan, shtanga ko‘tarishdagiga nisbatan yugurish chog‘ida boshqacha bo‘ladi, shuning uchun ana shu mashqlarning ichki strukturasi ham xar hil bo‘ladi. Mashqlarning tashqi shakli ko‘zga ko‘rinib turadi. Shu ko‘zga tashlanib turadigan jarayon harakat jarayonida masofa, vaqt, kuchga nisbatan xarakterlanadi. Jismoniy mashqlarning mazmuni bilan shakli o‘zaro aloqada. Mazmun mashqlarning ancha serharakat, to‘xtovsiz o‘zgarib turadigan tomonidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1.Sabir Mamasoli, S. ., & Mansur Mirzodajonovich, S. (2022). THE ROLE OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS IN THE INTELLECTUAL EDUCATION OF STUDENTS. Scientific Impulse, 1(3), 1136–1142.

2.Sabir Mamasoliyevich , S. ., & Durdona Abdusamad qizi , J. . (2022). METHODS OF PHYSICAL DEVELOPMENT OF PRESCHOOL CHILDREN. Scientific Impulse, 1(3), 1129–1135.

3.Матмусаева, М. А. (2019). ИНТЕГРАЦИЯ В РАЗВИТИИ ЧУВСТВА РОДИНЫ В ВОСПИТАНИИ ДОШКОЛЬНИКОВ НА ВОСПИТАТЕЛЬНЫХ И

ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ЗАНЯТИЯХ. Актуальные научные исследования в современном мире, (3-4), 103-106.
4.Матмусаева, М. А. (2017). Оилада болаларни меҳнатга ўргатиш. Молодой ученый, (4-2), 23-24.
5.Матмусаева, М. А. (2016). ТАЛАБАЛАР ПОРТФОЛИОЛАРИНИ ТАЙЁРЛАШ ШАРОИТЛАРИ. In Сборники конференций НИЦ Социосфера (No. 9, pp. 129-131). Vedecko vydavatelske centrum Sociosfera-CZ sro.
6.Матмусаева, М. А. (2016). ТАЛАБАЛАРНИНГ ЎҚУВ ФАОЛИЯТЛАРИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШНИНГ ИННОВАЦИОН ХАРАКТЕРИ. In Сборники конференций НИЦ Социосфера (No. 9, pp. 127-128). Vedecko vydavatelske centrum Sociosfera-CZ sro.
7.Azamovna, M. M. (2022). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNI MAFKURA RUHIDA TARBIYALASH USULLARI. O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI, 1(9), 254-257.
8.Matmusayeva, M. (2022). MEDIA SPACE AND ITS INFLUENCE ON THE DEVELOPMENT OF PRESCHOOLERS. Modern Journal of Social Sciences and Humanities, 4, 358-361.
9.Maxamadalievna, Y. D., & Matmusaeva, M. (2021). On Lingvofolcloristic Units. International Journal of Culture and Modernity, 11, 169-171.
10.Матмусаева, М. (2022). МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМ МУАССАСАСИ–МАКТАБГАЧА ЁШДАГИ БОЛАЛАР ИЖТИМОИЙ ТАРБИЯ МАСКАНИ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(20), 130-132.
11.Matmusayeva, M. A., & Rustamova, N. A. (2021). DEVELOPING LOGICAL THINKING IN PRESCHOOL CHILDREN. Theoretical & Applied Science, (6), 658-660.
12.Azamovna, M. M. PEDAGOGICAL AND PSYCHOLOGICAL PROBLEMS OF PRESCHOOL CHILDREN.
13.Baqiyev Ashurali, & Tashpolatov Alisher. (2022). THE IMPACT OF CHANGES IN THE RULES AND EQUIPMENT ON THE RESULTS OF ATHLETES IN THE CHOSEN SPORT (ATHLETICS). Academicia Globe: Inderscience Research, 3(11), 4–15. https://doi.org/10.17605/OSF.IO/TU9EC
14.Akbarova, S., & To’xtasinova, N. (2022). IKKINCHI TARTIBLI EGRI CHIZIQ GIPERBOLANING AJOYIB XOSSALARI VA ULARNI MASALALAR YECHISHGA TADBIQI. BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI, 2(11), 424-430.
15.Мирзакаримова, Н. (2022). ТРИГОНОМЕТРИК АЙНИЯТЛАРНИ МАТЕМАТИК ИНДУКЦИЯ МЕТОДИ ЁРДАМИДА ИСБОТЛАШНИНГ АФЗАЛЛИГИ. BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI, 2(11), 431-435.

16.Mirzakarimova, N.M. (2022). FEATURES OF FORMATION OF STUDENTS' TECHNICAL THINKING ABILITIES WHEN CHOOSING THE CONTENT OF MATHEMATICAL EDUCATION IN ACADEMIC LYCEUMS. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2 (12), 362-366.
17.Saddixonov, Akmal Arabovich (2022). MUSIQIY TA'LIMDA KOMPETATSION YONDASHUV. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2 (10-2), 572-577.
19.Sabirovna, S. G. (2022, November). FEATURES OF THE DEVELOPMENT OF PHYSICAL QUALITIES IN PRIMARY SCHOOL AGE. In E Conference Zone (pp. 71-84).
20.Sabirovna, S. G. (2022). DEVELOPMENT OF PHYSICAL QUALITIES OF A PRESCHOOL CHILD. Conferencea, 59-71.
21.Ismoilova, H. A. The Expression of the Husband's Duties to His Wife and the Woman's Place in Religion and Society.
22.Ashurova Oygul Anvarjonovna. (2022). TECHNOLOGY OF DEVELOPMENT OF ECOESTHETIC CULTURE OF FUTURE SPECIALISTS OF PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS. Emergent: Journal of Educational Discoveries and Lifelong Learning (EJEDL), 3(11), 7–12.
23.Namozova, D. T. (2021). MUSIQA DARSLARIDA O'QUVCHILARNI KREATIVLIK HAMDA ERKIN TAFAKKURINI SHAKLLANTIRISHNI TASHKIL ETISH. Scientific progress, 2(2), 1313-1315.
24.Namozova, Dilorom Tursunovna (2022). RENESSANS-BO'LAJAK MUSIQA O'QITUVCHISINING KOMPETATSION TAKOMILI SIFATIDA. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2 (10-2), 491-496.
25.D. Namozova (2022). BO'LAJAK MUSIQA O'QITUVCHILARINING KREATIV KOMPETENTLIGINI MUSIQA TARIXI FANINI O'QITISH VOSITASIDA SHAKLLANTIRISH. Science and innovation, 1 (B6), 942-950. doi: 10.5281/zenodo.7195688
26.Namozova, Dilorom, & Astanova, Zumradxon Tohirovna (2022). BRAYL NOTA TIZIMINING MUSIQA TA'LIMIDAGI ILK QADAMLARI. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2 (10-2), 260-264.
27.Хасанов, А. Т., Юсупов, Т. Т., & Алломов, Э. И. (2020). ПОДГОТОВКА СПЕЦИАЛИСТОВ ФАКУЛЬТЕТА ВОЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ К ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ. European Journal of Humanities and Social Sciences, (1), 108-113.
28.Tursinovich, H. A., Ibrokhimovich, A. E., & Tavakkalovich, A. D. (2022). Features of the interdependence of indicators of physical status of students of I-IV stages of military education faculties. Texas Journal of Multidisciplinary Studies, 7, 58-61.

29.Allomov Erkin Ibragimovich. (2022). Athletics at a Higher Educational Institution. American Journal of Social and Humanitarian Research, 3(10), 83–88. Retrieved from https://www.grnjournals.us/index.php/ajshr/article/view/1543
30.Orifjon, M. (2021). NO ONE CAN MAKE THE COUNTRY FAMOUS IN SPORTS. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 9(12), 908-911.
31. Nishanbayevich, M. O. (2022). Outdoor Games in The System of Physical Culture and Sports in Higher Education. Texas Journal of Multidisciplinary Studies, 5, 18-20.
32. Madaminov Oribjon Nishanbayevich. (2022). Volleyball as a Means of Developing Physical Qualities of University Students. American Journal of Social and Humanitarian Research, 3(10), 89–94. Retrieved from https://www.grnjournals.us/index.php/ajshr/article/view/1544
33. Madaminov, O. (2021). The role of the volleyball game in the system of physical education (A look at history). Asian Journal of Multidimensional Research, 10(10), 1472-1477.
34. Mamasoliyevich, S. S., Abdumalikovna, M. S., & Kholmatova, N. (2022). A Life Sacrificed in the Development of Social Life. Kresna Social Science and Humanities Research, 3, 152-156.
35. Abdumalikovna, M. S. (2022). Music As a Factor for The Formation of Social Identity in Youth. Texas Journal of Multidisciplinary Studies, 5, 21-24.
36.Ibragimovich, A. E. (2022). Athletics at a Higher Educational Institution. American Journal of Social and Humanitarian Research, 3(10), 83-88.
37.Ashurova, O. A. (2021). AESTHETIC EDUCATION AS A FACTOR OF PROFESSIONAL TRAINING OF PRESCHOOL TEACHERS IN A PEDAGOGICAL UNIVERSITY. Theoretical & Applied Science, (5), 425-427.
38.Ashurova, O. (2021). Analysis of foreign experience on the development of eco-aesthetic culture of future preschool education specialists. Asian Journal of Multidimensional Research, 10(10), 1478-1484.
39.Ashurova, O. A. (2021). SOCIO-HISTORICAL TRADITIONS OF DEVELOPMENT OF ECOESTHETIC CULTURE OF PRESCHOOL EDUCATIONAL PROFESSIONALS. CURRENT RESEARCH JOURNAL OF PEDAGOGICS, 2(05), 46-52.
40.Ashurova, O. (2021, December). THE IMPORTANCE OF AESTHETICITY OF ECOLOGICAL CONSCIOUSNESS AND CULTURE IN THE ACTIVITIES OF PRESCHOOL EDUCATIONAL PROFESSIONALS. In International Scientific and Current Research Conferences (pp. 88-90).
41. Anvarjonovna, A. O. (2021). Factors for the Development of Ecoesthetic Culture of Future Preschool Educational Professionals. European Journal of Humanities and Educational Advancements, 2(5), 162-164.

42. Anvarjonovna, A. O. (2021, December). Methodological Foundations for Development of Aesthetic Culture Teacher of Preschool Education. In INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY RESEARCH AND INNOVATIVE TECHNOLOGIES (Vol. 2, pp. 254-258).

43. Латипова, Н. И., & Журабоева, М. Д. (2021). РОЛЬ РИТМИЧЕСКОЙ ГИМНАСТИКИ В ДОШКОЛЬНОМ ОБРОЗОВАТЕЛЬНОМ УЧРЕЖДЕНИИ ДЛЯ ДОШКОЛЬНИКОВ. In Interdisciplinary Conference of Young Scholars in Social Sciences (pp. 135-140).

44.Tojimatovna, N. D. (2022, May). SOGLOM TURMUSH TARZI. In INTERNATIONAL SCIENTIFIC RESEARCH CONFERENCE (Vol. 1, No. 4, pp. 282-285).

45.Sidikova, G. S., & Ibrahimovich, T. A. (2021). FORMATION OF CHILDREN'S HEALTH CULTURE AS A SOCIAL AND PEDAGOGICAL PROBLEM. Conferencea, 71-74.

46.Сидикова, Г. С. (2022). ФОРМИРОВАНИЕ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ У ДЕТЕЙ СТАРШЕГО ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА. TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI, 2(1), 6-11.

47.Sabirovna, S. G. (2021, November). FORMATION OF A HEALTHY LIFESTYLE FOR PRESCHOOLERS. In Archive of Conferences (Vol. 22, No. 1, pp. 44-48).

48.Туйчиев, А. И., & Сидикова, Г. С. (2022). ОРГАНИЗАЦИЯ ФИЗКУЛЬТУРНООЗДОРОВИТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ С ДЕТЬМИ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА. JURNALI, 178.

49.Sabirovna, S. G., & Ibragimovich, T. A. (2022). Organization of Physical Culture and Recreation Work with Preschool Children.

50.Туйчиев, А. И., & Сидикова, Г. С. (2022). ИГРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ И ИХ ЗНАЧЕНИЕ В РАЗВИТИИ И ВОСПИТАНИИ СОВРЕМЕННОГО ПОДРОСТКА. INTEGRATION OF SCIENCE, EDUCATION AND PRACTICE. SCIENTIFIC-METHODICAL JOURNAL, 3(6), 190-198.

51.Sabirovna, S. G. (2022). PHYSICAL CULTURE AND DEVELOPMENT OF PHYSICAL SCHOOL CHILDREN. Conferencea, 17-27.

52.Mamasoliyevich, S. S. (2022). DEVELOPMENT OF PHYSICAL QUALITIES OF PRESCHOOL CHILDREN. American Journal of Interdisciplinary Research and Development, 10, 27-37.

53.Sabir Mamasoli, S. ., & Mansur Mirzodajonovich, S. (2022). THE ROLE OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS IN THE INTELLECTUAL EDUCATION OF STUDENTS. Scientific Impulse, 1(3), 1136–1142.

54. Sabir Mamasoliyevich , S. ., & Durdona Abdusamad qizi , J. . (2022). METHODS OF PHYSICAL DEVELOPMENT OF PRESCHOOL CHILDREN. Scientific Impulse, 1(3), 1129–1135. Retrieved from http://nauchniyimpuls.ru/index.php/ni/article/view/1257

55.Ismoilova, H. (2022). Image of Women's Duties in Religious Sources. Pindus Journal of Culture, Literature, and ELT, 2(3), 101-103.
56.Ismoilova, H. (2022). Commonwealth of Women in Folklore and Written Literature. Eurasian Research Bulletin, 8, 22-24.
57.Ismoilova, H. A. (2021). THE IMAGE OF WOMEN IN WESTERN LITERATURE. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 1(Special Issue 2), 256-259.
58.Himoyat, I. (2019). THE ROLE OF LITERATURE, ART AND FOREIGN LANGUAGES IN PROMOTING WOMEN'S PARTICIPATION IN SOCIETY. European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences Vol, 7(12).
59.Himoyat, I. (2019). THE ROLE OF LITERATURE, ART AND FOREIGN LANGUAGES IN PROMOTING WOMEN'S PARTICIPATION IN SOCIETY. European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences Vol, 7(12).
60.Ismoilova, H. (2020). THE PORTRAYAL OF WOMEN IN EASTERN AND WESTERN LITERATURE AND THEIR ROLE. Theoretical & Applied Science, (1), 585-587.
61.Ismoilova, H. (2022). ALISHER NAVOIY ASARLARIDA AYOLLARNING TASNIFI. BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI, 2(10), 422-425.
62.Ismoilova, H., Rakhimov, O., Turabaeva, N., & Eshdavlatova, G. (2022, June). Irrigation regime of fine fiber cotton in Karshi Steppe. In AIP Conference Proceedings (Vol. 2432, No. 1, p. 040020). AIP Publishing LLC.
63.Ismoilova, H. (2022). LINGUISTIC AND SOCIAL ANALYSIS OF EUPHEMISMS.
64.Ismoilova, H., & Ochildiyeva, M. (2016). THE ROLE OF BRAINSTORMING IN TEACHING SPEAKING. Учёный XXI века, (6-2 (19)), 66-68.
65.Ismoilova, H., & Ochildiyeva, M. (2016). THE ROLE OF BRAINSTORMING IN TEACHING SPEAKING. Учёный XXI века, (6-2 (19)), 66-68.
66.Ismoilova, H. A. The Expression of the Husband's Duties to His Wife and the Woman's Place in Religion and Society.
67.Adiljanovna, A. M., Nurullaevna, N. M., Abdumalikovna, Y. D., Sharobidinovich, M. J., Abdujalil Abduvalio'g'li, A., & Behzod Asqaralio'g'li, T. (2021). Academic Yunus Rajabi and His Scientific Heritage. Annals of the Romanian Society for Cell Biology, 9092-9100.
68.Abdumalikovna, Y. D. (2021). The Role and Importance of Culture and Art in The Development of Society. Zien Journal of Social Sciences and Humanities, 3, 1-3.
69.Juraevna, A. S., Abdumalikovna, Y. D., & Xusanovna, D. N. (2021). MODERN SOCIAL AND PEDAGOGICAL FUNCTIONS OF MUSIC ART AND EDUCATION. Journal of Ethics and Diversity in International Communication, 1(1), 57-59.
70.Sobirov, B., Yuldasheva, D., Iroda, N., & Laylo, T. (2022, February). MUSICAL WORKS AND THEIR PLACE IN HUMAN LIFE. In Archive of Conferences (pp. 53-56).